

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Martin Kincl

Název práce: První ústava Kyperské republiky a její vliv na eskalaci řecko-tureckého etnického konfliktu

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Kateřina Králová

Martin Kincl se rozhodl zpracovat téma týkající se soudobých dějin Kypru. Za cíl si klade zaměřit se v něm především na otázky ústavněprávní, mezinárodněprávní, jakož i vnitro- a mezinárodněpolitické. Časově autor práci vymezil lety 1959-1964. První část práce („Ústavní systém“) má být dle slov autora spíše teoretická, druhá („Důsledky ústavy“) kritická. Ambiciózní cíle včetně předsevzetí „vyhodnotit celkovou roli kyperského politického systému“ (s. 14) však autor formuloval spíše nedůsledně a velmi zešířena, avšak neprokázal ani základní znalost terminologie v oblasti práva, politických systémů atd.

Z formálního hlediska v práci zcela chybí kritické zhodnocení zdrojů a dosavadního stavu výzkumu. Základním pramenem, s nímž autor hodlá pracovat, jsou „části“ kyperské ústavy, která je slovy pana Kincla „poměrně dlouhá“ (s. 14). V tezích se pan Kincl zarážejícím způsobem vyjadřuje ke svému dilematu, zda se „vyhýbat“ akademickým zdrojům, „jejichž autoři jsou původem Řekové či Turci“ (s. 11). Ač možná upřímné, toto přiznání neodpovídá kritickému úsudku vysokoškolského studenta. Je také s podivem, že kromě jedné práce Ker-Lindsay (2011) pan Kincl nepracuje se zahraničními publikacemi poslední dekády. Zde bych očekávala přinejmenším obeznámení s pracemi Davida Frenche (především s ohledem na Kypr a EOKA), Martina Thomase (k britskému kolonialismu a Kypru), Evanthise Hatzivassiliou (k zahraniční politice Řecka v daném období) a další.

Autor dále naprosto nezvládl základní pravidla odkazování, která si student musí osvojit v prvním ročníku bakalářského studia a čtením odborné literatury: odkazování na více zdrojů v rámci jedné poznámky pod čarou namísto hromadění až 5 (!) poznámek v textu za sebou (např. s. 25, 30), nelogické prolínání asteriksů (*) a číslování (srov. např. s. 17, 18), odkazy obsahující ISBN, pořadí jméno-příjmení autora, interpunkce atd. Gramaticky - až na syntaktická znaménka (čárky srov. např. anglicismy typu „Niméně,“ či „Konečně,“ s. 27, 35, 48 nebo středníky – s. 36) – je text chvályhodně čistý. Ovšem používání kurzívy u vlastních jmen a názvů je zcela nevhodné (*Makarios III.*, *Fazıl Küçük*). Autor by měl také šetřit svými hodnotícími a často nesprávnými soudy typu „područí Turecka“ (s. 22), „udržovat vzájemný odpor mezi oběma etniky živější, než byl odpor každého z nich vůči britské nadvládě“ (s. 34), „příjemný bonus“ (s. 31), „náplast na ránu, která zůstala po nenaplněných řeckokyperských nadějích“, „setřesení britské nadvlády“ či „*enosis* byla pohřbena“ (s. 29), „osud svých „porobených kyperských bratří“ lhostejný“ (s. 24), „dobrý kompromis, který oba státy udrží na uzdě“ (s. 32) atd.

Co do struktury by práci výrazně pomohlo, kdyby si autor nejprve definoval pojmy, s nimiž bude v práci zacházet nejčastěji. Co je to „národ“, „etnikum“, „komunita“ a v jakém kontextu s nimi pracuje? Jaký je rozdíl mezi státní „nezávislostí“ a „suverenitou“? Jaký typ dokumentu je ústava, v čem je v případě Kypru specifická a s čím je naopak srovnatelná? Poté by se měl zabývat historickými souvislostmi a ujasnit si mimo jiné, co znamená *enosis*, *megali idea* atd. Počátky *enosis* totiž můžeme hledat spíše v národní emancipaci než ve válkách (s. 22). Také je nutné pochopit politické pozadí sporů mezi Řeckem a Tureckem v 50. letech 20. stol: Jaká byla politická situace v Řecku? Jaký vliv na ni měla občanská válka? Co dělal Grivas v Řecku? Jak se změnilo rozložení moci koncem této dekády? Čím se vyznačovala éra Menderese ve vztahu k Řecku? V jaké situaci se nacházelo Spojené království? Teprve na tento teoretický rámec a historický úvod by měla navazovat analýza kyperské ústavy a případná reflexe (ne)dodržování jejích ustanovení v praxi. Autor by měl opět dbát na terminologii a vyvarovat se nepřesnostem typu ústavou daná „odvětví“ – s. 18, „státní zaměstnání“ – s. 38, dále např. s. 36 odst. 2 atd.

V souvislosti s kritikou samotného textu tedy nemohu než formulovat následující připomínky, k nimž by se měl student v rámci obhajoby uspokojivě vyjádřit:

1) Student by měl znát rozdíl mezi „občanstvím“, „etnicitou“, „identitou“. Nelze libovolně směřovat a zaměřovat řecké a turecké občany za občany Kypru, řeckou a tureckou armádu za kyperské složky apod. Srov. např. text na str. 17.

2) Student by měl znát rozdíl mezi „správou“, „okupací“ a „kolonií“. Srov. např. str. 22, poslední odstavec a 23, druhý odst.

3) Student by měl být schopen popsat základní vztahy stát-církev s ohledem na pravoslaví. Srov. str. 23.

4) Student by měl být schopen představit koncepcie utváření identit. Srov. tvrzení na s. 36: „Založení Kyperské republiky fatálně selhalo v jednom ohledu – tím, jak nezávislost byla obyvatelstvu de facto vnucena, nedošlo k vytvoření žádné národní identity spjaté s její existencí.“

5) Student by měl být schopen formulovat významový rozdíl mezi „politickou stranou“ a „frakcí“.

Z výše uvedeného vyplývá, že text nepovažuji za dostatečný pro obhájení bakalářského titulu. Pokud student během obhajoby prokáže, že si doplnil znalosti spojené s otázkami 1-5, navrhuji hodnocení známkou 3 („dobře“). V opačném případě navrhuji hodnocení nedostatečné („nevyhověl“).

Datum: 24.8.2016

Podpis: